

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ДТЕУ
Голова вченої ради

Анатолій МАЗАРАКІ

(протокол № 8 від "24" квітня 2025 р.)

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ТОРГІВЛЯ

Спеціальність **D7 Торгівля**

Галузь знань **D Бізнес, адміністрування та право**

Рівень вищої освіти – Третій (освітньо-науковий)

Освітня програма вводиться в дію
з 01 жовтня 2025 р.
(наказ № 1000 від "24" квітня 2025 р.)

Київ 2025

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1 – ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Державний торговельно-економічний університет Відділ аспірантури і докторантури
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Третій (освітньо-науковий) рівень Доктор філософії з торгівлі
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D7 Торгівля
Назва освітньої програми	Торгівля
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Відповідність стандарту вищої освіти МОН України	Відповідає стандарту вищої освіти МОН України (наказ № 645 від 20.07.2022 р.)
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії з торгівлі Обсяг освітньо-професійної програми – 240 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Акредитована Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти №3568, дата видачі сертифіката про акредитацію освітньо-наукової програми - 23.06.2022 р., строк дії сертифіката - 1.07.2026 р.
Цикл, рівень вищої освіти	QF for EHEA – третій цикл; EQF for LLL – 8 рівень; НРК України – 8 рівень
Передумови вступу на освітню програму	Наявність освітнього ступеня «магістр» Володіння вступником компетентностями та опанування результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (перевіряється вступними випробуваннями)

2 – МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Підготовка науково-педагогічних кадрів у сфері торгівлі, здатних генерувати нові наукові ідеї, здійснювати фундаментальні та прикладні дослідження, впроваджувати інноваційні технології у сфері торгівлі з акцентом на забезпечення якості та безпечності товарів. ОНП спрямована на формування сучасного світогляду, розвитку фахових компетентностей для ефективної викладацької, управлінської та науково-дослідної діяльності в умовах динамічного розвитку торговельної галузі.

3 - ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Предметна область

Об'єкт вивчення: діяльність суб'єктів господарювання у сфері торгівлі з орієнтацією на інноваційну наукову (дослідницьку) та педагогічну діяльність

Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців для торговельних структур, що потребують наявності ступеня доктора філософії, які здатні продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми, проводити власні фундаментальні та/або прикладні дослідження, що передбачають глибинне переосмислення наявних та створення нових цілісних знань і професійних практик, здійснювати наукову та педагогічну діяльність.

Теоретичний зміст предметної області: теоретико-методологічні, науково-методичні, фундаментальні та прикладні основи торговельної діяльності, які забезпечують прийняття обґрунтованих професійних рішень з її розвитку.

Методи, методики та технології: система загальнонаукових та спеціальних методів, методик та технологій для досліджень та/або інноваційної діяльності у сфері торгівля.

Інструменти та обладнання: сучасні інформаційні системи (хмарні технології, комунікаційні технології передачі та обміну інформацією), спеціалізоване програмне забезпечення, прилади та обладнання, необхідні для виконання інноваційної науково-дослідної, педагогічної, професійної діяльності.

Основний фокус освітньої програми

Освітньо-наукова програма передбачає формування у здобувачів здатності генерувати нові наукові ідеї, проводити фундаментальні та прикладні дослідження у сфері торгівлі, впровадження інноваційних технологій у сфері торгівлі, з особливим акцентом на забезпечення якості та безпечності товарів, а також на розвиток компетентностей для здійснення викладацької, управлінської та науково-дослідної діяльності

4 – ПРИДАТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ

ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ

Науково-педагогічна чи наукова діяльність у закладах вищої освіти (наукових установах).
Посади за національним класифікатором України «Класифікатор професій»
ДК 003:2010:

1210.1 Голова правління

- 1210.1 Директор (начальник) організації (дослідної, проектної)
- 1210.1 Директор науково-дослідного інституту
- 1210.1 Президент компанії
- 1210.1 Начальник управління
- 1221.2 Начальник відділу
- 1224 Завідувач підприємства роздрібною торгівлі
- 1224 Керівник торговельно-економічної місії
- 2310.2 Асистент
- 2310.2 Викладач вищого навчального закладу
- 2441.1 Молодший науковий співробітник (економіка)

Випускник може обіймати інші посади відповідно до професійних назв робіт, що характеризуються спеціальними професійними компетентностями. Випускники аспірантури працевлаштовуються у Міністерстві економіки України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, закладах вищої освіти, на підприємства різних форм власності та різних видів економічної діяльності.

Подальше навчання

Можливість здобуття наукового ступеня на 8-му (докторському) рівні НРК України у споріднених галузях наукових знань, а також освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти.

5 – ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Викладання та навчання

Збалансоване поєднання аудиторної та самостійної роботи на засадах проблемно-орієнтованого та інтерактивного навчання з використанням сучасних освітніх технологій та методик (лекції-дискусії, семінарські та практичні заняття, наукові семінари, самостійна робота з інформаційними джерелами, консультації викладачів, дистанційне навчання, самонавчання під час підготовки до занять, а саме:

- комбінація лекційних та практичних занять;
- проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання;
- навчання з використанням елементів дистанційних та інтерактивних технологій;
- залучення до консультування аспірантів фахівців-практиків.

Безпосередня участь у виконанні науково-дослідних робіт.

Оцінювання

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання студентів та аспірантів у ДТЕУ».

Освітня складова програми.

Система контролю опанування аспірантами дисциплін освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового видів контролю. Поточний контроль має на меті отримання оперативних даних про рівень знань аспірантів і якість сформованих компетентностей. Він передбачає

застосування комплексу методів оцінювання: усне опитування, тестовий контроль, виконання проектних завдань, тощо. Підсумковий контроль знань у вигляді диференційованого заліку і проводиться як форма оцінювання рівня засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни.

Наукова складова програми.

Оцінювання наукової діяльності аспірантів здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у наукових конференціях, підготовку дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Звіти аспірантів, за результатами виконання індивідуального плану, щопівроку затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді факультету з відповідною рекомендацією. Результати навчання аспірантів у ДТЕУ оцінюються за 100-баловою шкалою, де: 60-100 балів – результати навчання, що дають студенту право здобути кредити ЄКТС; 0-59 балів – незадовільні результати навчання, що не дають студенту право здобути кредити ЄКТС.

6 – ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері торгівлі, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійних практик, застосовувати сучасні методології наукової, педагогічної, професійної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1.	Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері торгівля на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
ЗК2.	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК3.	Здатність працювати автономно.
ЗК4.	Здатність до міжособистісної взаємодії
ЗК5.	Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.	Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження на відповідному рівні, досягати наукових результатів, які можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях, впроваджені у практичну діяльність, що створюють нові знання у сфері торгівля.
СК2.	Здатність продукувати, обґрунтовувати нові ідеї, гіпотези і моделі та приймати науково обґрунтовані рішення у сфері торгівля.

СК3.	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.
СК4.	Здатність усно та/або письмово презентувати, обговорювати, апробувати результати досліджень, розробок, проектів українською та іноземною мовами.
СК5.	Здатність до критичного переосмислення і розвитку сучасних теорій, методологій, об'єктів досліджень й практик, із застосуванням системного підходу до врахування економічних аспектів з різних галузей знань.
СК6.	Здатність застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології (інформаційні системи, хмарні технології, комунікаційні технології передачі та обміну інформацією), прилади та обладнання (у тому числі комп'ютерна техніка, апаратно-програмне забезпечення), необхідні для виконання інноваційної науково-дослідної, педагогічної, професійної діяльності у сфері торгівлі.
СК7.	<i>Здатність визначати та критично оцінювати ключові тренди інноваційного розвитку торгівлі, застосовувати сучасні методи й моделі для вирішення проблемних питань</i>
7 – ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
РН01.	Мати передові концептуальні, методологічні знання у сфері торгівлі та/або на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, які є достатніми для проведення наукових, прикладних досліджень на рівні актуальних світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інноваційної професійної діяльності.
РН02.	Глибоко розуміти загальні принципи та методи економічних наук, методологію наукових досліджень, застосовувати їх в процесі проведення власних дослідженнях у сфері торгівлі, а також у викладацькій практиці.
РН03.	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні, економіко-математичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційно-комунікативні технології, прилади та обладнання
РН04.	Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні, комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері торгівлі, а також у дотичних міждисциплінарних напрямках.
РН05.	Застосовувати сучасні методи та інструменти наукових досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері торгівлі, а також у дотичних міждисциплінарних напрямках.

PH06.	Приймати ефективні, етичні та соціально відповідальні рішення, забезпечувати лідерство, автономність та міжособистісну взаємодію у їх реалізації в професійній діяльності.
PH07.	Аналізувати та оцінювати стан, тенденції розвитку торгівлі, застосовувати сучасні методології, методи та інструменти для вирішення актуальних проблем у професійній практиці.
PH08.	Формулювати та перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, актуальні літературні та інформаційні джерела, результати теоретичного аналізу, моделювання, експериментальних досліджень.
PH09.	Планувати і виконувати теоретичні та/або емпіричні дослідження з використанням сучасних методів й інструментів, здійснювати критичний аналіз результатів власних або сторонніх досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо проблем у сфері торгівлі та дотичних міждисциплінарних напрямів, з дотриманням норм академічної і професійної етики.
PH10.	Ініціювати, розробляти, реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявні та/або отримати нові цілісні знання, розв'язувати проблеми у сфері торгівлі з урахуванням етичних, соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів
PH11.	Вільно презентувати, обговорювати державною та іноземними мовами результати досліджень, наукові та/або прикладні проблеми у сфері торгівлі, оприлюднювати їх у наукових публікаціях провідних міжнародних видань або впроваджувати у практичну діяльність.
PH12.	Організовувати і здійснювати освітній процес у закладах освіти, розробляти і впроваджувати спеціальні освітні компоненти зі сфери торгівлі.
PH13.	<i>Визначати закономірності та тенденції розвитку торгівлі, обґрунтовувати управлінські рішення для підвищення ефективності їх діяльності.</i>

8 – РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Кадрове забезпечення

Повністю відповідає Ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності. Реалізацію освітньо-наукової програми «Торгівля» здійснюють науково-педагогічні працівники з науковим ступенем та вченим званням, які відповідають вимогам чинного законодавства України, мають достатній рівень наукової і професійної кваліфікації. Всі науково-педагогічні працівники кожні п'ять років проходять стажування / підвищення кваліфікації.

Матеріально-технічне забезпечення

Повністю відповідає Ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності. Для зручності здобувачів вищої освіти функціонують корпоративна система дистанційного навчання та автоматизована система управління освітнім процесом «МІА: Освіта». В університеті обладнані сучасні комп'ютерні класи зі

спеціалізованим програмним забезпечення, функціонує Навчально-науковий центр бізнес-симуляції та працює Smart-бібліотека. Створенні всі умови для навчання осіб з інвалідністю. Наявна соціально-побутова інфраструктура ДТЕУ.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Для кожної освітньої програми в університеті розробляється Інформаційний пакет ЄКТС.

Кожен здобувач через особистий кабінет АСУ «МІА: Освіта» може переглянути та сформулювати власний індивідуальний план, переглянути навчальний план, здобути бали за дисциплінами, розклад занять та комунікувати з учасниками освітнього процесу.

Програми, робочі програми, силабуси дисциплін та критерії оцінювання за освітніми компонентами розміщені на корпоративній платформі дистанційного навчання.

В електронному репозитарії університету забезпечено доступ розміщено до наукової та навчальної літератури ДТЕУ, рукописи кваліфікаційних робіт та дисертацій на здобуття наукових ступенів, тощо.

Для зручності здобувачів вищої освіти в університеті розроблений Каталог навчальних дисциплін, відповідно якого здобувані мають право обирати вибіркові освітні компоненти. Аспіранти повною мірою забезпечені матеріальними ресурсами для навчання та виконання досліджень, а саме: 470 посадкових місць у читальних залах ДТЕУ, у тому числі у мультимедійній бібліотеці ДТЕУ, де забезпечено доступ до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science.

9 – АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Національна кредитна мобільність

Національна кредитна мобільність здійснюється в межах укладених меморандумів про співпрацю між ДТЕУ та іншими закладами вищої освіти (наукових установах) України відповідно до законодавства.

Міжнародна кредитна мобільність

Університетом укладені договори про співробітництво між ДТЕУ та іноземними закладами вищої освіти, в рамках яких здійснюється партнерський обмін та навчання студентів за Міжнародними програмами і проектами в рамках програми Еразмус+.

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти

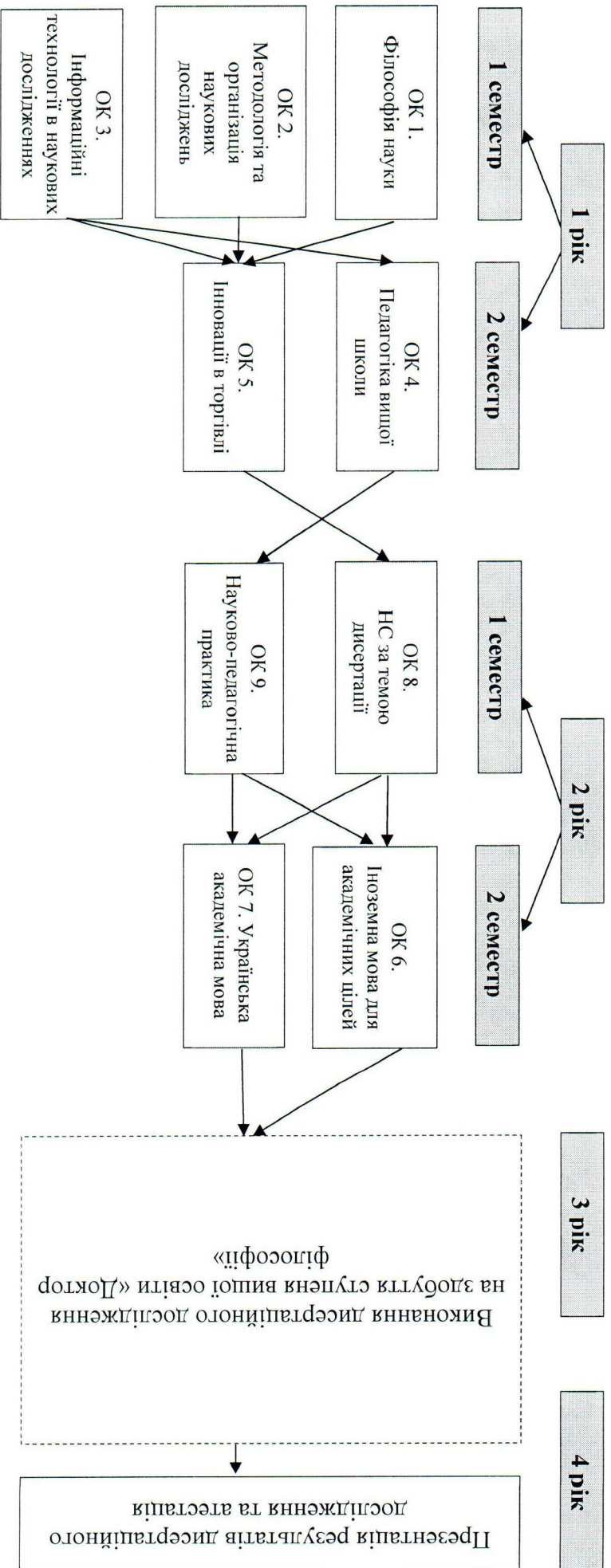
Здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

**2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ
ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ
2.1. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОНП**

Код н/д	Освітні компоненти програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти			
ОК 1.	Філософія науки	2	ДЗ
ОК2.	Методологія та організація наукових досліджень	4	ДЗ
ОК3.	Інформаційні технології в наукових дослідженнях	2	ДЗ
ОК4.	Педагогіка вищої освіти	2	ДЗ
ОК5.	Інновації в торгівлі	4	ДЗ
ОК6.	Іноземна мова для академічних цілей	2	ДЗ
ОК7.	Українська академічна мова	2	ДЗ
ОК8.	Науковий семінар за темою дисертаційної роботи	2	ДЗ
ОК 9.	Науково-педагогічна практика	2	ДЗ
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		22	
Вибіркові компоненти*			
ВК 1.	Освітній компонент 1	2	ДЗ
ВК2.	Освітній компонент 2	2	ДЗ
ВК3.	Освітній компонент 3	2	ДЗ
ВК4.	Освітній компонент 4	2	ДЗ
Загальний обсяг вибірових компонент:		8	
Загальний обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми		30	
Підготовка дисертації (наукова складова)		174	
Презентація результатів дисертаційного дослідження та атестація		36	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		240	

*За погодженням з науковим керівником

2.2. Структурно-логічна схема

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання конкретної комплексної проблеми в сфері торгівлі або на його межі з іншими спеціальностями, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Дисертаційна робота має бути розміщена на сайті ДТЕУ. *Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії повинна мати обсяг основного тексту 6,5 – 9 авторських аркушів.*

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОBOB'ЯЗКОВИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Компоненти/ компетентності	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9
ЗК01	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК02		+		+	+	+	+	+	+
ЗК03	+	+	+	+		+		+	+
ЗК04		+		+	+	+	+	+	+
ЗК05		+	+	+	+	+	+	+	+
СК01		+	+		+			+	+
СК02	+	+		+	+			+	+
СК03					+			+	+
СК04	+				+	+	+	+	
СК05		+	+	+	+	+	+	+	+
СК06			+		+			+	
СК07					+			+	

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОBOB'ЯЗКОВИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Компоненти/ Програмні результати навчання	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9
PH01	+	+		+	+	+	+	+	+
PH02		+		+	+			+	+
PH03		+	+	+	+	+	+	+	+
PH04		+	+	+	+	+	+	+	+
PH05		+	+	+	+	+	+	+	+
PH06	+	+	+	+	+			+	+
PH07					+			+	+
PH08		+		+	+	+	+	+	+
PH09	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH10	+			+					+
PH11			+	+	+	+	+	+	+
PH12			+	+	+	+	+	+	+
PH13	+		+	+	+	+	+	+	+

Розроблено робочою групою у складі

Мазаракі Анатолій Антонович	д.е.н., проф., ректор ДТЕУ, керівник проектної групи (гарант освітньо-наукової програми)
Притульська Наталія Володимирівна	д.т.н., проф., перший проректор з науково-педагогічної роботи
Герасименко Анжеліка Григорівна	д.е.н., проф., проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків
Осика Віктор Анатолійович	д.т.н., проф., декан факультету торгівлі та маркетингу
Ільченко Наталія Борисівна	д.е.н., проф., завідувач кафедри торговельного підприємництва та логістики
Мережко Ніна Василівна	д.т.н., проф., завідувач кафедри товарознавства та митної справи
Сидоренко Олена Володимирівна	д.т.н., проф., завідувач кафедри товарознавства і фармації
Харченко Ольга Григорівна	завідувач відділу аспірантури і докторантури
Носевич Юрій Вячеславович	аспірант 1-го року очної (денної) форми навчання

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Войнілович Віта Євгеніївна – Директор ТОВ «СК Фешн», PhD Маркетинг
2. Овчаренко Дмитро Вікторович – Директор з розвитку ТОВ «ІНТЕРОКО»

Додаток

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ВИБІРКОВИХ КОМПОНЕНТІВ

Код	Освітні компоненти	Кредити ЄКТС
ВК1.	Безпечність та якість продуктів і товарів	2
ВК 2.	Комерціалізація інтелектуальної власності	2
ВК 3.	Математичне моделювання у наукових дослідженнях	2
ВК 4.	Ораторське мистецтво	2
ВК5.	Організація наукового експерименту	2
ВК6.	Ризики в маркетингу	2
ВК7.	Статистичні методи аналізу та прогнозування	2
ВК8.	Управління ланцюгами постачання	2
ВК 9.	Інша освітня компонента за погодженням з науковим керівником	2

